

RIKTLINJER

för inrättande och skötsel av stall vid isolering i samband med införsel av kläckägg och fjäderfä

Bild: Per Hellbom

RIKTLINJER

för inrättande och skötsel av stall vid isolering i samband med införsel av kläckägg och fjäderfä

För dig som ska upprätta en egen isolering ges i detta program riktlinjer för lämplig utformning och skötsel av stall för isolering.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

1. Ansvariga för skötsel, övervakning och tillsyn	3
2. Lämplig placering av isolerings anläggning	3
3. Allmänna krav på utformning av isolerings stall	3
4. Omklädningsrum/sluss	4
5. Foder	4
6. Provtagnings- och behandlingsrum	4
7. Djurutrymme	4
8. Skötsel	5
9. Rutiner vid ankomsten	5
10. Rutiner under isolerings perioden	5
11. Ansvarig veterinär	6

1. Ansvariga för skötsel, övervakning och tillsyn

Skötsel ska ske enligt anvisningar fastställda av den veterinär som utsetts av SSK som ansvarig under isoleringen.

Personal ansvarar för övervakning och skötsel av djuren vid minst ett tillsynsbesök per dag. Personalen får inte besöka eller arbeta med andra fjäderfä/fåglar under isoleringstiden.

Djurskötarens besök ska omfatta klinisk kontroll, lämplig omvårdnad och utfodring av djuren samt fortlöpande rengöring och reparation av samtliga utrymmen efter behov.

Ansvarig veterinär in- och utbesiktigar djuren och besöker däremellan isoleringen vid behov.

2. Lämplig placering av isoleringsanläggning

Anläggningen ska helst ligga åtminstone 1 km från annan fjäderfäanläggning. På ytterdörren ska det finnas en skylt med "Tillträde förbjudet för obehöriga".

3. Allmänna krav på utformning av isoleringsstall

Insättning av djur ska ske smittskyddssäkert via inlastningsport enligt rutiner som upprättats eller godkänts av ansvarig veterinär.

Ett hus och lokalerna i detta ska vara utformat och i sådant skick att smågnagare och vilda fåglar inte kan komma in. Ventilationen ska vara så konstruerad att vilda fåglar inte kan komma åt att förorena i djurutrymmet genom ventilationskanalerna.

Alla intag av luft ska vara nätförsedda och takrummor försedda med huvar eller annat hinder som gör att vilda fåglar inte kan förorena djurutrymmet. Vertikala uttag för luft på tak som inte har kontinuerligt utsug av luft bör också förses med lämpligt konstruerade huvar eller hinder.

Det får inte finnas några sprickor i tak, väggar, golv, dörrar och fönster osv. Väggar, golv, tak och inredning ska vara av sådant material att nödvändig smittrening lätt kan genomföras. Lokalerna ska ha släta, inte trärena, spolbara ytor som dessutom tål aktuella desinfektionsmedel. Lokaler måste kunna högtryckstvättas och byggnadsmaterialet ska vara slitstarkt. Markytan utomhus ska vara ren från sly och annan växtlighet och vara väl uppgrusad (eller sandad) på de partier som inte är hårdgjorda.

Omhändertagande av spillvatten och avfall ska kunna ske på ett smittskyddsmässigt säkert sätt. Golvbrunnar, eller annan motsvarande avrinningsanordning, ska i princip finnas i samtliga utrymmen. Golvbrunnar ska ha vattenlås och anslutas till säker avloppsanläggning. Kommunalt avlopp, trekammarbrunn med infiltration, annan infiltrationsanläggning, sluten tank eller motsvarande accepteras normalt.

Det ska finnas ett "tvådelat" omklädningsrum (sluss) för personal med dusch. Vidare ska väl lämpade utrymmen finnas för provtagning och behandling samt förvaring av döda/avlivade djur.

4. Omklädningsrum/sluss

Omklädningsrum för personal ska bestå av en "sluss", indelad i en "ren" och en "oren" avdelning. Slussen ska utformas och placeras så att personalpassage in och ut ur förrum/djurutrymme endast kan ske via slussen.

Den rena och orena avdelningen ska skiljas åt genom en 4 dm hög, tät hygiengräns. I anslutning till passage vid hygiengränsen ska tvättställ med rinnande kallt och varmt vatten finnas, liksom behållare med flytande tvål respektive handdesinfektionsmedel, engångshanddukar, sopkärl, separata städredskap samt plats för förvaring av kläder och skor/stövlar. Det ska finnas lämpliga skyddskläder och skor/stövlar för djurskötare och veterinär att använda. Engångsskyddskläder (overall/rock, skoskydd) ska finnas för eventuella behöriga besökare.

Vid införsel av fjäderfä ska slussens båda avdelningar, på vardera sidan om hygiengränsen, skiljas åt genom en tät vägg med dörr. Dessutom ska det finnas en dusch, helst på gränsen mellan slussens båda avdelningar.

Det ska återigen poängteras att hygiengränsen mellan slussens båda avdelningar utgör gränsen mellan "rent" och "orent" område. För isolering i samband med införsel från EU innebär det att den svenska sidan ute är "ren" och djurutrymme "orent". Samtidigt är det minst lika viktigt att skydda djuren från smitta utifrån. Det innebär att hygienåtgärder är lika viktiga vid passage in som ut ur djurutrymme.

5. Foder

Foder ska kunna förvaras gnagsäkert. Lossning ska ordnas så att transportbil och personal inte behöver gå in i förrum eller djurutrymme.

6. Provtagnings- och behandlingsrum

I anslutning till djurutrymme(n) ska i allmänhet finnas separat rum med nödvändig utrustning för provtagning och eventuell behandling. I utrymme ska bland annat finnas ett undersökningsbord, avställningsytor, förvaringsskåp, tvättställ/diskbänk med rinnande kallt och varmt vatten, behållare för flytande tvål, desinfektionsmedel, engångshanddukar och sopkärl (även för stickande/skärande föremål). Även kylskåp bör finnas.

7. Djurutrymme

Djurutrymme kan bestå av en enhet eller vara uppdelad i flera enheter. Djurutrymme ska ha tillfredsställande belysning och ventilation samt i övrigt uppfylla gällande djurskyddsregler.

Marken vid ytterdörrar och in- och utlastningsplattor ska vara hårdgjord. Hela markytan inom anläggningen ska vara ren från sly, skräp och onödiga "prylar" samt ska väl uppgrusad (eller sandad) på de partier som inte är hårdgjorda.

8. Skötsel

På hela anläggningen ska omgångsinförelse "allt in och allt ut" tillämpas. Samtliga djur betraktas då som en och samma "enhet".

9. Rutiner vid ankomsten

Ansvarig veterinär ska närvara vid djurens ankomst. Djuren ska vid ankomsten lastas av och in i djurutrymmet på ett ur smittskyddssynpunkt tillfredsställande sätt. Transportfordonet ska köras väl intill/in genom den port varigenom inlastningen ska ske. Medföljande handlingar och djurens hälsostatus ska kontrolleras av veterinären och skötaren.

Fordonet rengörs och desinfekteras enligt veterinärens anvisningar. Gödsel, emballage och transportlådor bränns eller förvaras på anläggningen tills isoleringen hävs.

10. Rutiner under isoleringsperioden

Samtliga lokaler ska hållas låsta under hela perioden.

Personal (och eventuella behöriga besökare) får endast passera in och ut ur djurutrymme via slussen efter dusch. Särskilda skyddskläder ska alltid användas. Kläd- och skobyte ska alltid ske i samband med passage över tröskeln mellan slussens båda avdelningar:

Kläder får avlägsnas för tvätt. Tvätten ska då slussas ut på ett tillfredsställande sätt, i dubbla, rena platsäckar. Tvätten ska omgående stoppas i tvättmaskin och tvättas (maskintvätt, minst 60°C) och platsäckarna kasseras.

Avfall ska hanteras smittskydds- och gnagarsäkert och brännas eller vid behov lämnas som smittfarligt avfall till destruktion. Avlopps- och annat spillvatten ska samlas upp i en sluten tank eller ledas ut genom ett godkänt avloppssystem.

Anläggningen ska ha kontinuerlig gnagarbekämpning, med fördel kan avtal slutas med för ändamålet specialiserat företag.

Djurskötaren ska dagligen föra journal över djurens hälsostatus, utförd provtagning och eventuella resultat. Journalen ska finnas tillgänglig för veterinären.

Tecken på sjukdom eller onormal dödlighet ska rapporteras till veterinären. Om allvarig, smittsam sjukdom misstänks ska ansvarig veterinär omgående kontakta Jordbruksverket. På jourtid och vid behov kan också veterinären kontakta epizootologen, SVA. Vid behov förvaras prover/döda djur kyllda på lämpligt sätt i avvaktan på sändning till SVA. Döda djur förvaras i frys under isoleringsperioden.

Djur/djurkroppar får under isoleringstiden inte föras till eller avlägsnas från anläggningen.

Endast behöriga äger tillträde till anläggningen. Generellt besöksförbud gäller för obehöriga. Som behörig räknas djurskötare och veterinär samt eventuella personer med särskilt tillstånd från veterinären.

Djurskötare får inte arbeta med eller besöka andra fjäderfäanläggningar under pågående isolering. Behöriga besökare ska följa uppsatta hygienregler och får inom 2 dygn efter besök på isoleringsanläggning inte ha kontakt med andra fjäderfä.

Efter avslutad isolering ska djurutrymmet tömmas samt rengöras och desinficeras enligt vanliga rutiner. Veterinären lämnar närmare anvisningar om fortsatt hantering.

Om smitta påvisats under isoleringsperioden ska lämplig hantering av djur, gödsel och avfall avgöras i samråd med SSK alternativt av myndigheterna i de fall smittan omfattas av zoonos- eller epizootilagstiftning.

11. Ansvarig veterinär

Allmänt gäller att veterinären ska närvara vid djurens ankomst och besiktiga djuren. Besiktningen av djuren ska omfatta allmän hälsokontroll.

Veterinären ska ha tillgång till införseltillstånd och veterinärintyg samt även ta del av följesedlar, fakturor och motsvarande handlingar för att kontrollera djurantal, utförsel-land m.m.

Veterinären ansvarar för att rutiner kring rengöring, skötsel- och hygien utarbetas och följs och ska ha regelbunden övervakning av rutinerna så att dessa verkligen fungerar tillfredsställande.

Veterinären ska alltid följa de hygienregler som krävs för in- och utpassage till och från isoleringen.

Utöver att veterinären vid passagen in och ut ur djurutrymmet noggrant ska rengöra och desinfektera händerna samt byta kläder och skor i slussen, bör veterinären då även duscha och tvätta håret.

Veterinär bör vidare, i möjligaste mån, undvika kontakt med andra fjäderfä inom två dygn efter besök i djurutrymme för isolering. Besök på slakteri kan genomföras redan nästa dag om beskriven rutin följs.

Veterinären ska ansvara för att den provtagning som krävs enligt SSK program sker och sända sin slutrapport inklusive analysresultat till SSK vid hävande av isoleringen.